

**UBND TỈNH AN GIANG
TRƯỜNG ĐẠI HỌC AN GIANG**

**KỶ YẾU HỘI THẢO
“NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO
SINH VIÊN KHOA VĂN HÓA NGHỆ THUẬT,
TRƯỜNG ĐẠI HỌC AN GIANG”**

An Giang – Ngày 28 tháng 5 năm 2016

NHẬN THỨC VỀ VAI TRÒ CỦA VIỆC “HỌC ĐI ĐÔI VỚI HÀNH” ĐỐI VỚI SINH VIÊN NGÀNH VIỆT NAM HỌC (chuyên ngành hướng dẫn viên du lịch)

Trịnh Thị Tố Phương*

Tóm tắt: .

Hiện nay, tình trạng sinh viên ngành Việt Nam học (VNH) đã tốt nghiệp nhưng vẫn thiếu tự tin với nghề hướng dẫn viên du lịch nói riêng, môi trường du lịch nói chung. Phần lớn sinh viên làm việc ở lĩnh vực nhà hàng, khách sạn hoặc những công việc gắn với chuyên ngành. Vậy nguyên nhân của thực trạng trên là gì? Có phải là do nhận thức chưa đúng đắn của sinh viên đối với ngành học? Hay do phương pháp học tập chưa hiệu quả? Hay còn những nguyên nhân nào khác nữa? Trong bài viết này, chúng tôi đề cập đến việc thực tập, thực hành của sinh viên chuyên ngành hướng dẫn viên du lịch, đồng thời nêu lên sự ảnh hưởng của các đơn vị là các doanh nghiệp lữ hành đối với chất lượng đào tạo để thấy được tầm quan trọng của cơ sở mà sinh viên thực tập.

Từ khóa: Việt Nam học, sinh viên, hướng dẫn viên du lịch, thực tập.

1. Đặt vấn đề

Mục đích chính đào tạo sinh viên ngành Việt Nam học là sau khi ra trường sẽ tác nghiệp trong môi trường du lịch. Ở đây, chúng tôi chủ yếu đề cập đến nghề hướng dẫn viên du lịch (HDVDL). HDVDL là một nghề thuộc lĩnh vực dịch vụ, nhiệm vụ chủ yếu và phục vụ du khách. Do đó, đòi hỏi sinh viên học ngành này không chỉ phải hiểu biết nhiều về kiến thức văn hóa, lịch sử, xã hội,...; nắm vững những kỹ năng, nghiệp vụ mà còn phải biết vận dụng chúng vào thực tiễn.

Trong những năm vừa qua, chúng tôi nhận thấy công tác đào tạo ngành VNH đã có rất nhiều tiến bộ cả từ phía giảng viên và sinh viên, từ đó từng bước nâng cao chất lượng dạy và học để không ngừng đáp ứng yêu cầu của xã hội (khách hàng) đối với nghề HDVDL. Tuy nhiên, tình trạng sau khi ra trường, phần lớn sinh viên vẫn chưa thể vững vàng, tự tin trong nghề HDVDL. Vậy, nguyên nhân là do đâu? VNH là một ngành đặc thù, muốn vững bước sau khi ra

---

* Giảng viên Bộ môn Du lịch – Khoa Văn hóa nghệ thuật – Trường Đại học An Giang.

trường thì sinh viên phải “học đi đôi với hành”. Vấn đề đặt ra là phương pháp “học” và “hành” được sinh viên nhận thức như thế nào? Theo chúng tôi, “học” và “hành” phải được chú trọng và rèn luyện ngang nhau đối với mỗi sinh viên ngành VNH. Việc “hành” ở đây chúng tôi muốn đề cập đến đó chính là sự trải nghiệm thực tế về nghề, hay là việc sinh viên phải tiếp cận hay sống trong môi trường hoạt động nghề.

Chính vì vậy, bài viết này, chúng tôi trình bày về việc nhận thức học tập của sinh viên đối với ngành Việt Nam học, tầm quan trọng của việc “hành” đối với ngành Việt Nam học (VNH) – chuyên ngành hướng dẫn viên du lịch và những vấn đề liên quan đến các đơn vị kinh doanh lữ hành ở địa bàn Long Xuyên, An Giang.

2. Nhận thức của sinh viên đối với việc học ngành Việt Nam học – văn hóa du lịch

Thực tế cho thấy rằng, phần lớn sinh viên ngành VNH vẫn còn dè dặt, thụ động đối với việc “học” lẫn việc “hành”, chưa ý thức được việc tự rèn luyện, trau dồi, bổ sung thêm những kỹ năng và trải nghiệm thực tế cho bản thân. Sinh viên có tư duy nước đôi, vừa muốn có được sự trải nghiệm thực tiễn để vững vàng trong nghề nhưng lại e ngại, thiếu tự tin, mặc cảm trong việc chủ động tiếp cận với các doanh nghiệp lữ hành trong giai đoạn đào tạo tại trường.

Một số sinh viên còn quan niệm chỉ cần siêng năng lắng nghe, học hỏi từ những gì thầy, cô dạy trên giảng đường thì khi ra trường có thể hành nghề được nên phần lớn người học phụ thuộc nhiều vào trường lớp. Bên cạnh đó, cũng không ít sinh viên tuân thủ cứng nhắc trong việc tiếp thu kiến thức như thầy dạy đến đâu thì trò chỉ học tới đó.

Tuy nhiên, kiến thức ở giảng đường là phần cốt lõi, là nền tảng, để đạt mục tiêu thì sinh viên cần phải có sự hiểu biết đúng đắn về ngành VNH từ đó có phương pháp học tập, rèn luyện phù hợp, đồng thời phải có tâm thế chủ động trong việc tự “học”, tự “hành” để biết cách vận dụng sáng tạo những gì đã học. Vì vậy, sinh viên cần nhận thức đúng đắn và kịp thời vai trò của việc sâu sát, thực tập, thực tế trong môi trường du lịch khi đang trong giai đoạn học nghề là điều rất quan trọng.

3. Vai trò của việc “hành” đối với sinh viên ngành Việt Nam học

Hướng dẫn viên du lịch là một nghề dịch vụ nên việc học tập từ thực tế là điều rất thiết thực, góp phần giúp sinh viên đủ tự tin, năng lực và phẩm chất của một hướng dẫn viên sau khi ra trường. Vì thế, “hành” có vai trò rất quan trọng đối với sinh viên ngành VNH. “Học” và “hành” phải được rèn luyện thường xuyên. Vừa “học” vừa “hành” là cách tốt nhất để áp dụng lý thuyết vào thực tiễn, là cách để sinh viên tích lũy kinh nghiệm và tự khẳng định mình. Đồng thời, “hành” sẽ giúp sinh viên có khả năng tự kiểm tra, đánh giá, điều chỉnh kiến thức, năng lực và phẩm chất của bản thân. Khi thường xuyên thực hành, trải nghiệm môi trường thực tế của công việc, sinh viên sẽ có cái nhìn thực tế hơn về nghề nghiệp, nhận ra bản thân có yêu thích nghề đã chọn hay không, nghề có phù hợp với mình hay không và đó cũng là động lực thúc đẩy, điều chỉnh thái độ học tập của mình.

Chính vì nhận thức được tầm quan trọng của việc “hành” đối với ngành học nên nhà trường đã tạo điều kiện và quan tâm đến thực tập, thực tế. Tuy nhiên, do phụ thuộc vào nhiều yếu tố khách quan nên chương trình đào tạo thiết kế cho sinh viên thực tập tại các doanh nghiệp lữ hành chỉ gói gọn trong khoảng thời gian hạn hẹp (45 ngày). Trong 3 năm học cao đẳng, 4 năm học đại học, nếu sinh viên tuân thủ cứng nhắc theo thời gian quy định của nhà trường thì việc “hành” bấy nhiêu là chưa đủ. Chính vì thế, sinh viên cần phải năng động, chủ động, nhận thức đúng đắn tầm quan trọng của việc “hành” mà tiếp tục thường xuyên giữ mối quan hệ tạo uy tín, niềm tin đối với doanh nghiệp, mặc dù đã hết thời gian thực tập theo quy định của nhà trường. Đó cũng là cơ hội thuận lợi cho sinh viên học hỏi ở môi trường chuyên nghiệp nhiều hơn.

Thực vậy, việc học ở trường lớp thì vẫn chưa đủ mặc dù “hành” đã được lồng ghép vào một số môn học. Do số lượng sinh viên đông nên mỗi sinh viên chỉ thực hiện một phần của công việc hướng dẫn du lịch trong một chuyến thực tế ngắn ngày nên việc thực hành trên tour còn nhiều hạn chế. Song, việc “hành” đó cũng chỉ là những bước đầu làm quen tập tành một số nghiệp vụ cơ bản.

Hơn thế nữa, việc học ở trường là học lý thuyết, môi trường đào tạo là trường học không phải là doanh nghiệp kinh doanh lữ hành nên sinh viên còn rất

hạn chế trong việc tiếp cận với môi trường thực tế. Chính vì vậy, để đào tạo nghề HDV có chất lượng còn phụ thuộc vào thái độ học tập của sinh viên. Nếu sinh viên nhận thức đúng những điều nói trên, và biết cách chủ động hơn trong việc “hành” thì sinh viên sẽ vững vàng bước ra trường hành nghề một cách tự tin và chuyên nghiệp.

4. Vai trò của các cơ sở thực tập – doanh nghiệp lữ hành

Các doanh nghiệp lữ hành là nơi có môi trường làm việc chuyên nghiệp, có vai trò rất quan trọng đối với việc “hành” của sinh viên ngành VNH. Sinh viên sẽ có cơ hội tiếp cận văn hóa của các doanh nghiệp, làm quen với môi trường chuyên nghiệp, trực tiếp quan sát thực tế các công việc trong lĩnh vực du lịch, cọ xát với thực tiễn để rèn luyện những kỹ năng, phẩm chất, năng lực và thái độ của sinh viên.

Trong một khóa đào tạo, sinh viên chỉ một lần đến cơ sở thực tập nghiệp vụ hướng dẫn du lịch (45 ngày) nên đây là thời gian rất quý đối với người học để được trực tiếp quan sát và học hỏi thực tế. Tuy nhiên, số lượng sinh viên thì đông mà doanh nghiệp lữ hành tại địa bàn lại ít, nên không tránh khỏi việc một đơn vị có nhiều sinh viên thực tập gây nên nhiều khó khăn cho người học lẫn nơi thực tập.

Bên cạnh một số doanh nghiệp đã hỗ trợ hết mình, tạo điều kiện cho sinh viên học hỏi trong thời gian qua, cũng có khá nhiều đơn vị thực tập dè dặt với việc cho sinh viên được thực tập trực tiếp trên tour mà nhận sinh viên thực tập chỉ là hình thức. Thực tế, trong thời gian thực tập tại cơ sở, phần lớn sinh viên chỉ có cơ hội trải nghiệm 1 hoặc 2 lần được theo tour để thấy trực tiếp công việc của HDV. Thậm chí có sinh viên chưa được 1 lần nào trải nghiệm thực tế nghề HDV mà chỉ quan sát những hoạt động tại cơ sở thực tập. Chính điều đó đã dẫn đến thời gian “hành” trong chương trình đào tạo đã ít mà lại không có nhiều cơ hội học nghề từ môi trường chuyên nghiệp, dẫn đến việc thực tập chưa có ý nghĩa, chưa có chất lượng cao như mục tiêu đã đặt ra. Đây là một trở ngại lớn đối với sinh viên. Nếu như vậy, sau khi hoàn thành khóa đào tạo, sinh viên không đạt được trọn vẹn chất lượng ngành nghề vì chỉ học ở nhà trường trong khi thực tiễn lại quá ít. Đây là một thực tế đáng lưu ý mà nhà trường cần tìm ra nguyên nhân

để giải quyết một cách cấp thiết để không ảnh hưởng đến các đợt thực tập tiếp theo.

5. Giải pháp, kiến nghị

Từ thực tế đã đề cập trên đây, chúng tôi đưa ra một số giải pháp nhằm khắc phục những vấn đề nói trên.

Một là, sinh viên cần nhận thức đúng đắn nghề nghiệp đã chọn, phải biết chủ động học hỏi và rèn luyện bản thân. Ngoài kiến thức được học ở nhà trường còn phải biết sáng tạo, rèn luyện, vận dụng kiến thức phù hợp vào thực tiễn, rèn luyện kỹ năng giao tiếp tốt. Bên cạnh nhiệt tình, hăng hái, thể hiện tinh thần học hỏi tại cơ sở thực tập, sinh viên phải trung thực, giữ uy tín, biết giữ gìn và phát triển mối quan hệ tốt với cơ sở thực tập và tranh thủ thời gian tiếp cận môi trường thực tiễn càng nhiều càng tốt.

Hai là, nhà trường cần tăng cường công tác tư vấn giúp sinh viên nhận thức đúng đắn nghề nghiệp, phương pháp học tập hiệu quả, “học phải đi đôi với hành” như thế nào là đúng và phù hợp với ngành nghề đã chọn. Nhà trường cũng cần tạo mối quan hệ thân thiết, gắn kết với các doanh nghiệp lữ hành để lắng nghe, giải quyết những nguyên nhân gây ảnh hưởng đến chất lượng thực tập. Thường xuyên tổ chức những buổi tọa đàm gặp gỡ giữa các doanh nghiệp, nhà trường và sinh viên để lắng nghe những ý kiến đóng góp giúp việc đào tạo hoàn thiện hơn.

Ba là, nhà trường cần quan tâm hơn việc tạo điều kiện để sinh viên được thực tập nhiều hơn ở các doanh nghiệp bên ngoài. Khuyến khích sinh viên thực tập những địa bàn khác nhau nhằm nâng cao số lần đi theo tour, học trực tiếp của sinh viên, duy trì thời gian thực tập tuy đã hết thời gian quy định của trường.

6. Kết luận

Sinh viên ngành VNH là nguồn lực trẻ, góp phần quan trọng trong việc phát triển nguồn lực phục vụ du lịch có trình độ chuyên môn, phát triển du lịch tỉnh An Giang nói riêng, là lực lượng HDV du lịch chuyên nghiệp tương lai cho đất nước nói chung. Vì vậy, rất cần thiết sự chung tay góp sức một cách chân thành của doanh nghiệp lữ hành để đào tạo sinh viên ngành VHN có chất lượng, đáp ứng được nhu cầu thị trường du lịch hiện tại và tương lai. Để đạt được mục tiêu

đào tạo còn phụ thuộc rất nhiều vào thái độ học tập của sinh viên. Đối với sinh viên ngành VNH thì không thể thiếu lòng nhiệt huyết, tình yêu nghề, và một tâm thế luôn năng động, sáng tạo để tiếp thu cái mới để không ngừng hoàn thiện bản thân và khẳng định mình trong nghề nghiệp tương lai.